

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۳/۱۷
شماره: ۵۹۹۱۱
پیوست:

شماره پیگیری
۵۶۳۹۲۰

رؤسای محترم دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی سراسر کشور

دانشگاه‌های: ۱- ادیان و مذاهب ۲- اراک ۳- ارومیه ۴- اصفهان ۵- قسری و تربیت پلیداری امام حسین (ع) ۶- الزهرا (س) ۷- ایلام ۸- امام صادق (ع) ۹- ایتا- المعظمی بروجردی (ره) ۱۰- بیرجند ۱۱- بوعلی سینا ۱۲- بجنورد ۱۳- بین المللی امام خمینی (ره) ۱۴- پیام نور ۱۵- تربیت مدرس ۱۶- خوارزمی ۱۷- تربیت معلم آذربایجان ۱۸- حکیم سبزواری ۱۹- تهران ۲۰- تبریز ۲۱- تربیت دبیر شهید رجایی ۲۲- تحصیلات تکمیلی صنعت کرمان ۲۳- تفرش ۲۴- جمع امام حسین (ع) ۲۵- جامع علمی- کاربردی ۲۶- حضرت معصومه (س) ۲۷- خلیج فارس ۲۸- دریاوردی و علوم دریایی چابهار ۲۹- دفاع ملی ۳۰- رازی ۳۱- زنجان ۳۲- زکریا ۳۳- سیستان و بلوچستان ۳۴- سینما ۳۵- شهید ۳۶- شهید چمران اهواز ۳۷- شیراز ۳۸- شهرکرد ۳۹- شهید باهنر کرمان ۴۰- شهید بهشتی ۴۱- صنعتی اصفهان ۴۲- صنعتی لبر کبیر ۴۳- صنعتی بیل ۴۴- صنعتی ارومیه ۴۵- صنعت نفت ۴۶- صنعتی بیرجند ۴۷- صنعتی جندی شاپور ۴۸- صنعتی خواجهنصیر الدین طوسی ۴۹- صنعتی شاهرود ۵۰- صنعتی کرمانشاه ۵۱- صنعتی همدان ۵۲- صنعتی شهید تبریز ۵۳- صنعت آب و برق ۵۴- صنعتی شریف ۵۵- صنعتی شیراز ۵۶- علوم و فنون دریایی خرمشهر ۵۷- علوم پایه دامغان ۵۸- علم و صنعت ایران ۵۹- علامه طباطبائی ۶۰- علوم انتظامی ۶۱- علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان ۶۲- فردوسی مشهد ۶۳- قم ۶۴- کردستان ۶۵- گلستان ۶۶- کشاورزی و منابع طبیعی باری ۶۷- کشاورزی و منابع طبیعی رامین ۶۸- گلستان ۶۹- گیلان ۷۰- لرستان ۷۱- مازندران ۷۲- ملک لشت ۷۳- محقق زردی ۷۴- مراغه ۷۵- معارف اسلامی ۷۶- ملایر ۷۷- ویرمسر (سج) ۷۸- هنر اصفهان ۷۹- هرمزگان ۸۰- هنر اسلامی تبریز ۸۱- هنر ۸۲- یزد ۸۳- یسوج ۸۴- صنعتی سیرجان ۸۵- تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان ۸۶- صنعتی قم ۸۷- حروف ۸۸- مذاهب اسلامی ۸۹- علوم اسلامی و ضوی مشهد ۹۰- فسا ۹۱- علوم اقتصادی ۹۲- آب و برق شهید عباسپور ۹۳- ولایت ۹۴- علوم و معارف قرآن کریم ۹۵- شبلیز ۹۶- فنر شیراز ۹۷- سیدجمال‌الدین لردابادی ۹۸- بناب ۹۹- صنعتی خاتم‌الانبیاء ۱۰۰- گرمسار ۱۰۱- جهرم ۱۰۲- سلمان فارسی کازرون ۱۰۳- علوم قضایی و خدمات اداری

مجموعه‌ها: ۱- آموزش عالی گنبد ۲- آموزش عالی اردکان ۳- آموزش عالی بم ۴- آموزش عالی فنی و مهندسی قوچان ۵- آموزش عالی ایستاد حقیری میند

دانشگاه: ۱- دانشکده فنی و مهندسی گلیایگان ۲- دانشکده فنی تربیت حیدریه ۳- دانشکده فنی و مهندسی گناباد ۴- منبع طبیعی درآب ۵- امام باقر(ع) آموزشکده: نقشه برداری

سلام علیکم

به پیوست سند برنامه راهبردی فرهنگی- اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری که براساس قانون برنامه پنج‌ساله پنجم جمهوری اسلامی ایران، منویات و نظرات امام راحل(ره) و مقام معظم رهبری، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، قانون تشکیل وظایف و اختیارات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، سیاست‌های اعلامی مقام عالی وزارت به مجلس محترم شورای اسلامی، تدوین شده است، جهت اجرا ابلاغ می‌شود. پیوست‌های این سند هم توسط معاون محترم فرهنگی و اجتماعی وزارت متبوع به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ارسال خواهد شد.

بِأِذْنِ رَبِّهِ
رَسُولُ الْمَلِكِ فَر

مشاور وزیر و مدیرکل حوزه وزارتی

رونوشت: - جناب آقای دکتر خواجه‌سروی، معاون محترم فرهنگی و اجتماعی جهت آگاهی
- دبیرخانه دفتر وزارتی، جهت بایگانی
- دفتر معاونت فرهنگی و اجتماعی، جهت بایگانی

نشانی:
تهران شهرک قدس
میدان صنعت، خیابان
خوردین، خیابان هرمزان
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۱۴۶۶۶-۶۴۸۹۱
شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی:
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
Website: www.msrt.ir
Email: info@msrt.ir

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲
شماره: ۲۲۴۵۵/ر
۵۵۳۳۳

پستعلانی

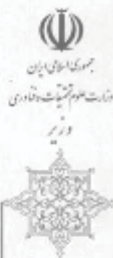

سند راهبردی فرهنگی - اجتماعی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

در راستای تحقق دانشگاه اسلامی و رسیدن به اهداف فرهنگی - ارزشی

عاده پانزدهم قانون برنامه پنجساله پنجم جمهوری اسلامی ایران

جمهوری اسلامی ایران
کمیسیون عالی آموزش عالی

۱۳۹۱

کتابخانه
کتابخانه دانشگاه

سرمقاله

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲
شماره: ۲۲۳۵۵/۱
پیوست: ۳

مقدمه:

در تشکلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، معاونت فرهنگی-اجتماعی با هدف تحقق زمینه ها و شرایط مناسب برای فعالیت ها و برنامه های قانونمند فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و علمی نظام دانشگاهی کشور شکل گرفته است. این معاونت واجد اهدافی است که شناخت، دستیابی و تحقق آنها نیازمند ترسیم و تنظیم برنامه‌هایی مبتنی بر شیوه‌های علمی و تعیین اولویت‌ها بر پایه اصول برنامه‌ریزی راهبردی است. این امر به تدوین، تفکیک و ترتیب اهداف کلان سازمان نیاز دارد. از این رو، فراهم نمودن چارچوب مشخص عملیاتی که قابلیت ارزیابی، برنامه‌ریزی و درنهایت بازخوردهای لازم را داشته باشد، منوط به ارائه یک سند راهبردی است.

متن حاضر که حاصل مطالعات و کنکاشی علمی گروهی از کارشناسان فرهنگی اجتماعی وزارت علوم و دانشگاه‌های کشور است شامل اولویت‌های فرهنگی و ارکان، ابعاد و شیوه‌های اجرایی نیل به آنها است. این سند راهبردی با تبیین چشم‌انداز و اهداف کلان و فرهنگی وزارت علوم به طور کلی و معاونت فرهنگی اجتماعی به طور خاص، برنامه‌ریزی‌های فرهنگی-اجتماعی را امکان‌پذیر می‌سازد. این سند در مقدمه خود، ارزش‌های انسانی و کاربردی، چشم‌انداز، موضوعات راهبردی و در نهایت اولویت‌های راهبردی را ارائه می‌دهد. سند حاضر با ملاحظه اهداف، شیوه‌های عمل و بیان کارکردها، ترسیم چشم‌اندازها، شاخص‌های ارزشی و نیز قابلیت‌های سنجش بازخوردها و تعیین گروه‌های هدف در اجرای برنامه‌ها تهیه گردیده است. مواردی مانند شاخص‌های ارزیابی، سنجش بازخوردها و گروه‌های هدف به صورت تدریجی توسط کارگروه کمیته برنامه‌ریزی راهبردی فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم تدوین و به دانشگاه‌ها ارسال خواهد شد.

از پیوست‌های این سند که تحلیل وضعیت فرهنگی-اجتماعی دانشگاه‌ها در قالب جدول تعادل وضعیت نظام قوت و ضعف (عوامل درونی)، فرصت‌ها و تهدیدها (عوامل بیرونی) و همچنین شرح‌های پیشنهادی در آن ارائه شده، برنامه عملیاتی در حوزه مسائل فرهنگی جامعه دانشگاهیان^۱ است. (این پیوست پس از تدوین نهایی به دانشگاه‌ها ارسال خواهد شد.) از نکات مهم این برنامه تأکید بر نقش تربیتی- فرهنگی استادان می‌باشد، لذا مسئولیت اصلاح و نظارت بر امور فرهنگی-اجتماعی را بر عهده عموم دانشگاهیان قرار می‌دهد. امید آنکه، عمل به این برنامه راهبردی و اصلاح مستمر برنامه‌های اجرایی - عملیاتی دانشگاه‌ها که مبتنی بر این برنامه خواهد بود، موجب تحقق آرمان فرهنگی نظام دانشگاهی کشور شود. معاونت فرهنگی- اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به عنوان اصلی‌ترین متولی و پشتیبان توسعه فرهنگی- اجتماعی در دانشگاه‌ها با استعانت از الطاف خداوند متعال و استفاده از تعالیم عالیه پیامبر اعظم (ص) و همه اطهار

(عالیه‌الاسلام) و همچنین توجه به نظرات امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری مصوب است با جنب مشارکت همه ظرفیت‌های موجود به ویژه سرمایه‌های انسانی، اهم از استادان، دانشجویان، مدیران و کارکنان به ایفای رسالت خود جهت تحقق دانشگاه تمدن‌ساز اقدام نماید. لمره این تلاش مخلصانه و مجدله ایجاد تمدن نوین اسلامی - ایرانی با بهره‌گیری از ذخایر فرهنگی و معنوی و عرضه آن در سطح ملی و بین‌المللی است.

ارزش‌های اساسی:

- ۱- جهان‌بینی اسلامی و توحیدی مبتنی بر معارف قرآن کریم و تعالیم ائمه اطهار (علیه‌السلام) و نیز توجه به فرهنگ انتظار.
- ۲- جهت‌گیری عدالت‌خواهانه در تمامی عرصه‌ها به ویژه در مسیر پیشرفت و توسعه
- ۳- توجه به آزادی و آزاداندیشی، برپینای تفکر اسلامی.
- ۴- ملاحظه کرامت انسان به عنوان رکن اساسی اندیشه اسلامی.
- ۵- تاکید بر امنیت پایدار و فراگیر با توجه به منافع ملی.
- ۶- پایبندی به اصول اخلاقی در حوزه‌های نظری و عملی.
- ۷- حمایت از قانون‌مداری و قانون‌پذیری در تدوین و تنظیم هر نوع دیدگاه فکری و برنامه راهبردی
- ۸- توجه به مبانی عقلی به عنوان یکی از لوازم‌های درک ارزش‌ها بر اساس متون و منابع اسلامی
- ۹- شناخت، تبیین و تحلیل فرمایشات امام راحل(ره) و مقام معظم رهبری و انقلاب اسلامی در زمینه دانشگاه اسلامی.

ارزش‌های کارکردی:

- ۱۰- جهت‌گیری مبتنی بر جهان‌بینی اسلامی و ولایت‌مداری در انتخاب مدیران.
- ۱۱- تکریم علم و عالم در عرصه‌های مختلف دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور.
- ۱۲- برتری اخلاق در روابط علمی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اجرایی و... در محیط‌های دانشگاهی.
- ۱۳- تقویت تشیقات اجتماعی، وجدان کاری و قانون‌گرایی.
- ۱۴- گسترش مشارکت، روحیه کار جمعی، ابتکار و خلاقیت در فعالیت‌ها و برنامه‌های فرهنگی - آرنی.
- ۱۵- ایجاد رابطه عاطفی و مهرورزی بین دانشگاهیان در تمامی عرصه‌های آموزشی، فرهنگی و اجتماعی و گسترش مهر و محبت بین تمام اقشار دانشگاهی.
- ۱۶- تمهید و باور عملی به ارزش‌های انقلاب اسلامی، دفاع از منافع ملی و دشمن‌ستیزی

- ۱۷- مقاله فکری و اعتقادی با تکررات خرافی در حوزه دین و اجتماع
- ۱۸- توجه به مسائل رفاهی دانشگاهیان و رفع تمسح در تمام زمینه‌ها از جمله در رفتار با کارکنان و همکاران دانشگاهی.
- ۱۹- توجه به روحیه کارگروهي همراه با نشاط و شادابي و اجراء برنامه‌هاي جذاب و بسط جامعه‌پذيري دانشجویان.
- ۲۰- ایجاد انگیزه‌های معنوی و مادی بر اساس تکرش معرفتی و اسلامی در حوزه‌های دانش، فن‌آوری و فعالیت‌های فرهنگی و تربیتی استاذان، دانشجویان و کارکنان.
- ۲۱- توجه به ارزش‌های معنوی و اجتماعی از جمله تعهد، صداقت، مشارکت و عدالت در مناسبات مختلف دانشگاهیان.

اهداف کلان

- حاکم کردن بیشترین توحیدی در عرصه‌های زندگی فردی و اجتماعی.
- اعتناء و تعمیق معرفت و بصیرت دینی مبتنی بر آموزه‌های قرآنی و معارف اهل بیت (علیهم‌السلام)
- ارتقای بیشترین فرهنگی و روحیه خودباوری، خلاقیت و مسئولیت‌پذیری، با تکیه بر شاکستون فرهنگ و میراث اسلامی و ایرانی.
- تجلی استعدادها و برانگیختن خلاقیت و شکوفایی علمی و فرهنگی.
- اهتمام به جنبش ترم‌افزایی و تولید علم با استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی به منظور ارتقاء سطح دانش و توسعه علم‌گرایی به عنوان گفتمان فرهنگی مسلط در دانشگاهها.
- سیانت از فرهنگ و تمدن و نیز هویت اصیل اسلامی - ایرانی و ترویج آن در میان دانشگاهیان با هدف تقویت وحدت و هویت ملی.
- حفظ و ترویج ارزش‌های انقلاب اسلامی و ارتقای بیشترین سیاسی - اجتماعی جامعه دانشگاهی با تکیه بر اندیشه دینی و سیاسی امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری.
- ارتقاء مهارت‌های زندگی دانشگاهیان و تسهیل روند جامعه‌پذیری آنان.
- مطالعه و آسیب‌شناسی پدیده‌های فرهنگی - اجتماعی و تقویت پژوهش‌های نظری و کاربردی با بهره‌برداری از همه ظرفیت‌های دانشگاهی.
- اعتناء هویت، ارزش و منزلت دانشگاهی و احیای جایگاه علم و سبقت از کرامت دانشگاهیان.
- تقویت نهاد خانواده و تلاش به منظور حفظ شخصیت، هویت، حرمت و کرامت انسانی زن در جامعه دانشگاهی و ارائه الگوی زن مسلمان در سطوح ملی و بین‌المللی.

۱- الفق چشم‌انداز فضاهاى فرهنگى اجتماعى دانشگاهها

- ✓ معاونت فرهنگى اجتماعى: در الفق چشم‌انداز ۱۴۰۴، سازماني است فرهنگى، جريان‌ساز، نقش‌آفرين، سياست‌گذار و تعامل بخش با سرمايه‌هاى انساني متخصص، فرهيخته و متعدد با ساختار و تشکيلات مناسب و نظاممند اين سازمان بسترساز زمينه‌هاى علم‌گرايى، توأم با ممنونيت‌خواهى، خودباورى و اعتدال جهت ايجاد فضاي فانون‌مند آکنده از فضائل الهى، اخلاقى و تمدن‌ساز در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش على است.
- ✓ بر اين اساس و در الفق چشم‌انداز، انتظار مي‌رود فضاى فرهنگى و اجتماعى دانشگاهها دارای اوصاف زير باشد.
- ✓ دانشگاههاى کشور: اخلاق‌گرا، ممنونيت‌خواه، علوم‌جور، توأم با اعتدال و تمدن‌ساز خواهد بود. لذا کشور را به لحاظ علمى در بسترى فرهنگى از ديگر کشورها برتياز ساخته و انگويى علمى- فرهنگى در جهان اسلام و در سطح بين‌المللى خواهد بود.
- ✓ دانشجويان: انسان‌هايى متدين، خودباور، عدالت‌خواه، آگاه، بصير و حلس به مسائل سياسى، فرهنگى و اجتماعى، مسئوليت‌پذير، خلاق، کارآفرين، مشارکت‌جو، باشکوه، آينده‌پرداز، دارای روح آزادگى، جويى علم، ولايت‌مدار و پرورش‌گر هستند.
- ✓ استاتان دانشگاهها: استادانى متعهد و متخصص و با بصيرت هستند که در تعامل سازنده و مثبت با دانشجويان و کارکنان بوده و برخوردار از روحيه فرهنگى - تربيتى اين فشر در تقويت بنیان‌هاى معنوى، انساني، علمى، فکرى، فرهنگى و تربيتى دانشگاهيان و جامعه اسلامى نقشى بسزا و تأثيرگذار دارند. در نهايت نيز انگويى متناسبى از متخصصان متعهد جهت عرضه به جهانى مي‌باشند.
- ✓ مسئولان و کارگزاران دانشگاهها: متخصصان و برنامه‌ريزان حوزه‌هاى گوناگون و آگاه به مسائل و مقتضيات اجتماعى سياسى و فرهنگى هستند که برای رفع نيازها و تسهيل فضاي آزاداندیشى، نقد و مناظره و نظريه‌پردازى در جامعه دانشگاهى گوشا بوده، براساس رصده نقاط چالش‌پذير فرهنگى اقدام به اجراء برنامه‌هاى متنوع فرهنگى - اجتماعى و معنوى در حوزه‌هاى متفاوت مي‌نمايند.
- ✓ نظام برنامه‌ريزى فرهنگى دانشگاهها: بر اساس اصول و مباني فرهنگى- ارزشى نظام جمهورى اسلامى ايران است که با استفاده از ريش‌هاى کارآمد، دقيق و هماهنگ با شئون محيط‌هاى علمى، علاق، نيازها و مقتضيات زمان و مکان، به گونه‌اى راهبردى و هماهنگ تدوين خواهد شد و به طور هدفمند تحت نظارت و ازرئى مستمر قرار دارد.

۲. موضوعات و محورهای راهبردی:

با استفاده از روش علمی تجزیه و تحلیل جنابول تحلیل وضعیت تقاطع فیت و شعب (عوامل درونی)، فرصتها و تهدیدها (عوامل بیرونی) و در نظر داشتن مستندات و اسناد بالادستی، محورهای زیر در حوزه فرهنگی و اجتماعی دانشگاهها و در برنامه‌ریزی و سیاستگذاری از اهمیت بالاتری برخوردار است. این فهرست گلچینی از عناوین زیادی است که با در نظر داشتن ملاحظات مطروحه برگزیده شده است.

- ♦ گسترش و تقویت ایمان و اعتقاد اسلامی، تهذیب و تزکیه نفس، اعتدای عقلانی و علمی جامعه دانشگاهی.
- ♦ زمینه‌سازی و برنامه‌ریزی در جهت تقویت معرفت دینی دانشگاهیان.
- ♦ توجه به مسئولیت تمامی دانشگاهیان در مسائل تربیتی، فرهنگی و اجتماعی.
- ♦ توسعه و تقویت رشته‌های علوم انسانی بر پایه سانی اسلام.
- ♦ بسترسازی و زمینه‌سازی اجرای گفت‌وگو علمی و حمایت از برپایی کرسی‌های نظریه پردازی.
- ♦ ارتقای منزلت علمای عالم و حفظ و ارتقاء کرامت دانشگاهیان.
- ♦ اصلاح ساختار اداری و تشکیلات حوزه معاونت فرهنگی- اجتماعی در دانشگاهها و توسعه منابع انسانی دانشگاهی.
- ♦ ایجاد سازوکارهای لازم به منظور نظارت و ارزیابی دقیق و مستمر بر فعالیت‌های فرهنگی ستادی و دانشگاهی با هدف ارتقاء کمی و کیفی طرح‌ها و برنامه‌های اجرایی فرهنگی- اجتماعی.
- ♦ تقویت نخبه‌پروری سیاسی، فرهنگی و اجتماعی همراه با تحکیم و تقویت هویت ملی و دینی.
- ♦ اهتمام و توجه به شئون اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی دانشگاهیان.
- ♦ ایجاد و توسعه دوره‌های آموزشی تکمیلی متناسب با جامعه هدف به منظور ارتقاء مهارت‌های فردی و اجتماعی سرمایه‌های انسانی.
- ♦ تقویت و تحکیم قانون‌گرایی، عدالت‌مداری و نظام‌مندی در حوزه‌های فرهنگی- اجتماعی.
- ♦ توجه به مقتضیات زمان و نیازهای دانشگاهیان در برنامه‌ریزی‌های فرهنگی.
- ♦ ایجاد و تقویت بسترهای مطالعاتی و تعمیق موضوعات فرهنگی- اجتماعی و پژوهش محوری در حوزه برنامه‌ها، فعالیت‌ها و موضوعات فرهنگی و اجتماعی دانشگاهها و دانشگاهیان.
- ♦ ساماندهی اوقات فراغت و استفاده بهینه دانشگاهیان از فرصتها و امکانات موجود.
- ♦ توجه و تأکید بیشتر به نوآوری‌ها و خلاقیت‌های دانشگاهیان به ویژه دانشجویان.
- ♦ زمینه‌سازی و تقویت مشارکت در فعالیت‌های جمعی دانشگاهیان در جهت تحقق دانشگاه اسلامی.

- ✦ ملاحظه و تأکید بر احیاء نقش تربیتی- فرهنگی انسان به عنوان محور اصلاح و تحولات فرهنگی اجتماعی.
- ✦ ایجاد تمرکز و هم‌اندیشی در اقدامات بنیادی نظیر سیاستگذاری، برنامه‌ریزی کلان، نظارت و تنظیم اقدامات حمایتی در برنامه‌ها و فعالیت های فرهنگی- اجتماعی؛ همچنین سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و حمایت از تربیت سیاسی اقشار مختلف دانشگاهی.
- ✦ تقویت و توسعه معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام به عنوان ملاک اصلی تدوین اولویت‌ها و برنامه‌های عملیاتی در حوزه فرهنگی اجتماعی.
- ✦ توجه به مزایای سرمایه اجتماعی از قبیل مشارکت، آگاهی، اعتماد و تعهد دانشگاهیان در زمینه‌های مختلف فرهنگی اجتماعی.
- ✦ تلاش برای ایجاد استقلال حقوقی و تشکیلاتی در حوزه‌های گوناگون اداری، مالی و پشتیبانی فعالیت‌های فرهنگی اجتماعی دانشگاهیان.
- ✦ گسترش روحیات اخلاقی مبتنی بر تقوی در زمینه‌های فردی و اجتماعی.
- ✦ تأکید بر موضوع تربیت سیاسی، فرهنگی و اجتماعی دانشجویان با استفاده از تمامی منابع انسانی و مادی در دانشگاه.

۲- اولویت‌های راهبردی:

پس از به‌کارگیری یک فرایند علمی در رتبه‌بندی موضوعات، اهم اولویت‌های راهبردی از بین موضوعات متعددی مشخص گردید. به نظر می‌رسد با اتخاذ این اولویت‌های راهبردی، به میزان گسترده‌تری از پیامد منفی ضعفها و تهدیدها جلوگیری شده و از فرصت‌ها و فرصت‌ها به شکل بهینه استفاده خواهد شد. اولویت‌های مذکور به شرح ذیل است:

۱- تقویت جایگاه حوزه فرهنگ، افزایش و جذب اعتبارات، توسعه فضای فرهنگی و

رویکرد کارآفرینی فرهنگی:

این راهبرد با توجه به وجود ضعفهایی همچون "تقسیم نامناسب اعتبارات فرهنگی" و تهدیدهایی مثل "کفایت فرهنگ کارآفرینی و خلاقیت در دانشگاهها" اولویت پیدا می‌کند. در عین حال استقلال در تخصیص اعتبارات به حوزه فرهنگی موجب شفافسازی در انجام فرایندهای اجرایی- اعتباری می‌شود.

۲- استقرار نظام برنامه‌ریزی نظارت مستمر و ارزیابی:

با اتخاذ این راهبرد، فعالیت‌های فرهنگی هدفمند و قابل ارزیابی مشخص شده و ارزشی بالاتری را خواهد داشت. از طرفی ضعف در نظام برنامه‌ریزی و نبود سیستم نظارت کاهش یافته و روش‌های مدیریتی نوین نیز در این حوزه گسترش می‌یابد.

۳- طراحی و توسعه دوره‌های آموزشی و فرایندهای مرتبط با تقویت فرهنگی جامعه هدف در بخش آموزش عالی:

این راهبرد که با هدف توانمندسازی نیروی انسانی در حوزه فرهنگ اتخاذ شده، موجب تقویت انگیزه و علاقه‌مندی جامعه دانشگاهی و فرهنگی شده زمینه تأثیرگذاری عمیق فرهنگ بر سایر ابعاد زندگی را فراهم می‌آورد. توجه به تفکیک بین روش‌های آموزش بزرگسالان^۱ و آموزش‌های کلاسیک^۲ در طراحی برنامه‌های عملیاتی جایگاه ویژه‌ای دارد.

۴- مشارکت فعال و مؤثر بخش فرهنگ در حوزه مجازی:

این راهبرد بر استفاده از فضای مجازی در فعالیت‌های فرهنگی تأکید دارد. استفاده مناسب از شبکه‌های ارتباطی نوین و مقابله با تهاجم و غلبه فرهنگی و کنترل مسائل حوزه جنگ نرم با ملاحظه این اولویت به صورت منسجم شکل می‌گیرد. علاقه‌مندی و شناخت دانشجویان فعال فرهنگی به حوزه‌های مجازی توجه به این اولویت را ضروری می‌سازد. مضاف بر آن، اولویت فوق در حقیقت حرکتی فعالانه در مقابله با جنگ و تهدید نرم دشمنان و حمایت از فرهنگ اصیل اسلامی- ایرانی با استفاده از ابزارهای نوین اطلاعاتی و مبتنی بر روش به کارگیری اصول پیافاند غیرعامل می‌باشد.

۵- اهتمام به اسلامی شدن دانشگاه‌ها (با تأکید بر تقویت پیش، فرهنگ و رفتار اسلامی- انقلابی):

بمستطور حفظ هویت اسلامی- ایرانی و تقویت ارزش‌های اخلاقی- باورهای دینی و گسترش تولیدات فرهنگی متناسب با نظام ارزشی این اولویت مورد توجه قرار می‌گیرد. ابعاد مختلف دانشگاه اسلامی در قالب برنامه‌های عملیاتی متنوع و جامع محقق می‌شود. توسعه و جهت‌گیری دانشگاه‌ها

^۱- Andragogy
^۲- Pedagogy

در حوزه اسلامی بر پایه تمرکز بر قرآن کریم و معارف اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم‌السلام) خواهد بود.

۶- برنامه‌ریزی، سازماندهی و هدایت اوقات فراغت دانشگاهیان متناسب با نیازها و مقتضیات روز:
یکی از فرصت‌های بزرگ معاونت، برنامه‌ریزی متنوع، جذاب و دقیق جهت پر کردن اوقات فراغت دانشجویان، اساتدان و کارکنان دانشگاهی است. به نظر می‌رسد مقابله با تهدید نرم و تهاجم فرهنگی دشمن از طریق اصلاح روش‌های مناسب در این مسیر اتفاق می‌افتد.

۷- تقویت همکاری نظام‌مند و هدف‌دار با سازمان‌ها و نهادهای فرهنگی داخل و خارج از کشور:
این اولویت راهبردی با هدف کاهش هزینه‌ها، افزایش کارایی و تسریع در روند اجرای برنامه‌ها اتخاذ شده است. برقراری تعامل و ایجاد ارتباط منطقه‌ای و بین‌المللی با نهادهای فرهنگی فعال همسو در داخل و خارج و برخورداری بهینه از توان آنها در جهت تحقق اهداف فرهنگی- اجتماعی دانشگاه‌های کشور از جمله دیگر آثار اجرایی این اولویت می‌باشد.

۸- اصلاح و تقویت ساختار، سامان‌دهی نظام اتاری و تشکیل معاونت مستقل فرهنگی در دانشگاهها
افزایش تشبیهات تشکیلاتی و کاری در فعالیت‌ها و تقویت حوزه مدیریت فرهنگی دانشگاهها از اهداف این اولویت می‌باشد. نتیجه ارتقای تشکیلات فرهنگی دانشگاهها، افزایش بهره‌وری و تسهیل در اجرای برنامه‌ها در حوزه‌های اجتماعی- فرهنگی است.

۹- زمینه‌سازی، توسعه و سامان‌دهی فعالیت‌های جمعی دانشگاهیان:
بااستفاده از تقویت روحیه مسئولیت‌پذیری مدیران و افزایش مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی به‌خصوص مشارکت دانشگاهیان در حوزه فرهنگی- اجتماعی این اولویت مورد ملاحظه می‌باشد. به کارگیری سرمایه انسانی جوان و پویا و برقراری تعامل مثبت بین مدیران، کارشناسان و فعالان فرهنگی بر پایه اصول مورد توافق از اهداف این راهبرد است. بدین ترتیب شفاف‌نمایی چون فقدان احساس تعهد به برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی در دانشگاهها با توجه به اولویت فوق کاهش می‌یابد.

۱- طراحی و انجام پژوهش‌ها و معالعات مناسب با نیازها در برنامه‌ریزی‌ها و فعالیت‌های فرهنگی:

بمستور بهره‌گیری بسته از دیدگاه صاحب‌نظران و متخصصان حوزه فرهنگی و برقراری ارتباط علمی با پژوهشگران این حوزه اولویت فوق‌متخصص شد. بررسی دقیق معضلات و آسیب‌های مختلف فرهنگی و اجتماعی جامعه از اهداف اولویت حاضر می‌باشد. بدیهی است با تدوین برنامه‌های عملیاتی مناسب فرایند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری در زمینه فعالیت‌های فرهنگی-اجتماعی در یک چارچوب علمی و عقلی شکل می‌گیرد.

۱۱- توسعه حضور و مشارکت فرهنگی بانوان مبتنی بر الگوی ارزشی زن مسلمان:

توجه ویژه به نقش بانوان به‌دلیل وجود ضعف‌هایی مانند عدم انسجام در ارائه الگوی ارزشی مشارکت بانوان در دانشگاه‌ها از ضرورت‌های اساسی است. با عنایت به اولویت فوق نظام دانشگاهی کشور شاهد حضور فرهنگی-اجتماعی خواهران در عرصه‌های گوناگون با رعایت موازین اسلامی و قابل قبول خواهد بود. شایان توجه است با عنایت به غلبه کمی حضور بانوان در عرصه‌های مختلف دانشگاهی، این اولویت در تدوین برنامه‌های عملیاتی جایگاه ویژه‌ای داشته باشد.

با آرزوی توفیقات الهی

امیر دانشجو